

POLITYKA OCHRONY PRZED KRZYWDZENIEM WYCHOWANKÓW BURSY KOEDUKACYJNEJ W SKIERNIEWICACH

Podstawa prawna:

- Ustawa z 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.)
- Ustawa z 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 37.)
- Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606)
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1304)

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Bursy Koedukacyjnej w Skierniewicach jest dobro i bezpieczeństwo wychowanków, troska o ich wszechstronny rozwój z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, możliwości oraz oczekiwań, przy poszanowaniu godności osobistej każdego wychowanka.

Zadaniem pracowników jest zapewnienie w bursie atmosfery akceptacji, zaufania, życzliwości oraz wzajemnego szacunku, wspieranie inicjatywy i kreatywności wychowanków, rozwijanie ich pasji i zainteresowań, eksponowanie sukcesów oraz wspieranie wychowanków w trudnych sytuacjach.

Pracownicy bursy realizują swoje zadania zgodnie z obowiązującym prawem oraz wewnętrznymi przepisami bursy.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

1. Pracownik bursy- każda osoba zatrudniona w bursie na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia, wolontariusz, praktykant oraz osoba dorosła, która za zgodą dyrektora prowadzi zajęcia z wychowankami.
2. Pracownik pedagogiczny- dyrektor bursy, wychowawcy.
3. Wychowanek- każda osoba czasowo zamieszkała w bursie.
4. Dziecko- wychowanek do ukończenia 18- tego roku życia.
5. Opiekun wychowanka- osoba uprawniona do reprezentacji wychowanka, a w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny oraz rodzic zastępczy.
6. Zgoda rodzica wychowanka oznacza zgodę co najmniej jednego z jego rodziców. W przypadku braku porozumienia między rodzicami należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
7. Krzywdzenie dziecka- popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika bursy, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
 - a. przemoc fizyczna- celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała,

- b. przemoc emocjonalna- powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać,
 - c. przemoc seksualna- angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą poprzez zachowania z kontaktem fizycznym (np. dotykanie, współżycie) lub bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie materiałów pornograficznych, ekshibicjonizm, podglądanie),
 - d. zaniedbywanie- niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez opiekuna, nie zapewnienie mu bezpieczeństwa, pożywienia, odzieży, schronienia, opieki medycznej, brak nadzoru nad realizacją obowiązku szkolnego oraz opieki w czasie wolnym.
8. Dane osobowe wychowanka- wszelkie informacje umożliwiające identyfikację wychowanka.

Rozdział II

Zasady bezpiecznych relacji pracowników z wychowankami

1. W komunikacji z wychowankami pracownik zachowuje spokój i okazuje wychowankom należyty szacunek.
2. Pracownik uważnie słucha wychowanków i udziela im odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji.
3. Pracownik docenia i eksponuje wkład wychowanków w podejmowane działania, unika faworyzowania, traktuje wychowanków równo bez względu na płeć, możliwości intelektualne, status społeczny, kulturowy, religijny oraz światopogląd.
4. W żadnych okolicznościach pracownik nie zawstydza, nie upokarza i nie obraża wychowanków oraz nie krzyczy w sytuacjach innych niż wynikające z bezpieczeństwa wychowanków.
5. Pracownik nie wykorzystuje wobec wychowanków relacji władzy lub przewagi fizycznej, nie przymusza, nie zastrasza i nie grozi.
6. Podejmując decyzje dotyczące wychowanków, pracownik informuje o tym wychowanków oraz stara się brać pod uwagę ich zdanie i oczekiwania.
7. Pracownik szanuje prawo wychowanków do prywatności, a jeśli dobro wychowanków wymaga odstąpienia od tej zasady, wyjaśnia im powody.
8. Indywidualne rozmowy pracownika z wychowankami odbywają się w obecności innego pracownika, a jeśli nie ma takiej możliwości, przy uchylonych drzwiach i w zasięgu wzroku innych osób.
9. W obecności wychowanków pracownik nie używa wulgarnych słów, gestów i żartów, nie czyni aluzji o podtekście seksualnym, nie udostępnia wychowankom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
10. Pracownik nie nawiązuje z wychowankami relacji romantycznych lub seksualnych, nie składa wychowankom dwuznacznych propozycji.
11. Pracownik nie proponuje wychowankom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani innych substancji psychoaktywnych, sam ich nie używa w obecności wychowanków, podejmuje działania profilaktyczne w tym zakresie.

12. Fizyczny kontakt pracownika z wychowankami musi być zawsze jawny i dotyczyć wyjątkowych sytuacji np. udzielania pierwszej pomocy, zagrożenia ze strony innych osób, ewakuacji w razie niebezpieczeństwa.
13. Za przyzwoleniem wychowanków pracownik może pozwolić sobie na następujące zachowania respektujące nietykalność wychowanków:
 - poklepanie po ramionach lub plecach,
 - uścisk dłoni lub „danie sobie piątki lub żółwik”,
 - delikatne objęcie na powitanie,
 - trzymanie za ręce dla uspokojenia w sytuacji wzburzenia emocjonalnego.
14. Spotkania pracownika z wychowankami poza godzinami pracy odbywa się wyłącznie za wiedzą dyrektora bursy i za zgodą opiekunów.

Rozdział III

Zasady bezpiecznych relacji między wychowankami

1. Wychowankowie znają obowiązujące w bursie zasady wzajemnych relacji, zawarte w Statucie oraz Regulaminie Mieszkańców Bursy Koedukacyjnej w Skierniewicach.
2. Wychowankowie znają pozytywne i negatywne konsekwencje przestrzegania lub łamania obowiązujących zasad.
3. Pracownicy bursy czuwają nad przestrzeganiem zasad bezpiecznych relacji między wychowankami, wspierają i eksponują pozytywne zachowania oraz zapobiegają lub eliminują zachowania niepokojące.
4. Wszelkie działania podejmowane przez pracowników wobec wychowanków odbywają się z poszanowaniem ich praw.
5. Bursa prowadzi działania wychowawczo-profilaktyczne, uwzględnione w Programie Wychowawczo- Profilaktycznym, w celu zapobiegania występowaniu zachowań ryzykownych, przemocy, innych form krzywdzenia oraz w celu uświadamiania możliwych konsekwencji.

Rozdział IV

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia wychowanków

1. Pracownicy placówki posiadają niezbędną wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia wychowanków.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pedagogiczni pracownicy bursy podejmują rozmowę z opiekunami wychowanka, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia oraz motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
3. Pracownicy na bieżąco monitorują sytuację i dobrostan wychowanka.
4. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji personel dziecko i dziecko- dziecko, ustalone w bursie i wymienione w rozdziale II i III *Polityki*
5. Rekrutacja pracowników bursy odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu (załącznik nr 1 do *Polityki*).

Rozdział V

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia wychowanka

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia wychowanka, pracownik bursy ma obowiązek poinformowania o tym fakcie dyrektora.
2. Dyrektor i/lub wychowawca przeprowadza rozmowę z wychowankiem lub podejmuje inne czynności zmierzające do rozpoznania sprawy.
3. Dyrektor lub wychowawca zaprasza opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa i informuje ich o tym fakcie.
4. Wychowawca sporządza opis sytuacji wychowanka na podstawie rozmów z wychowankiem, pracownikami bursy oraz rodzicami.
5. Dyrektor w formie zarządzenia powołuje zespół interwencyjny, w skład którego wchodzi pracownicy pedagogiczni oraz inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu wychowanka.
6. Zespół opracowuje plan pomocy wychowankowi, zawierający wskazania dotyczące:
 - a. podjęcia przez bursę działań w celu zapewnienia wychowankowi bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiednich instytucji,
 - b. wsparcia, jakie zaoferuje bursa,
 - c. skierowania wychowanka do specjalistycznej placówki pomocy wychowankowi i rodzinie, jeżeli istnieje taka potrzeba.
7. Plan pomocy wychowankowi jest przedstawiany przez dyrektora i/lub wychowawcę opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
8. W przypadkach tego wymagających dyrektor informuje opiekunów o obowiązku bursy zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia wychowanka do odpowiedniej instytucji: prokuratury/policji lub sąd rodzinny i nieletnich, a także uruchomienia procedury „Niebieskiej Karty”.
9. Po poinformowaniu opiekunów dyrektor bursy składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego oraz przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
10. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach w/w instytucji.
11. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, zespół interwencyjny zaprasza opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.
12. Jeżeli istnieje podejrzenie, iż osobą odpowiedzialną za przemoc lub nadużycie wobec wychowanka jest pracownik bursy, na czas przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego dyrektor odsuwa go od pełnienia obowiązków wymagających bezpośrednich kontaktów z wychowankami, nie narażając na utratę reputacji.
13. Jeśli oskarżenia o przemoc lub nadużycie wobec wychowanka okażą się bezpodstawne, pracownik zostanie niezwłocznie przywrócony do pełnienia swoich dotychczasowych obowiązków, a jednocześnie podjęte zostaną środki, aby zaistniała sytuacja nie odbiła się negatywnie na jego sytuacji.
14. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie wychowanka, a podejrzenie nie zostało potwierdzone, należy opiekunów poinformować o tym fakcie na piśmie.
15. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji (załącznik nr 2 do *Polityki*).

16. Szczegółowy sposób reagowania w przypadku wystąpienia różnych form krzywdzenia wychowanków regulują odrębne procedury (nr 12, 13, 14, 15 z *Zestawu Procedur obowiązujących w Bursie Koedukacyjnej w Skierniewicach*).
17. Wszyscy pracownicy bursy i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu wychowanków lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział VI

Zasady ochrony danych osobowych wychowanków

1. Dane osobowe wychowanków podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.
2. Dane osobowe wychowanków są przetwarzane zgodnie z zadaniami wynikającymi z ustawy o systemie oświaty i Statutu Bursy Koedukacyjnej w Skierniewicach.
3. Dane osobowe wychowanków wykorzystywane są wyłącznie zgodnie z przeznaczeniem, do którego zostały udostępnione.
4. Dane osobowe wychowanków są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
5. Do przetwarzania danych wychowanków dopuszczane są tylko osoby uprawnione przez dyrektora bursy.
6. Opiekunom wychowanków przysługuje wgląd do danych osobowych ich dzieci z możliwością wprowadzania zmian.
7. Osoby dopuszczone do przetwarzania danych zobowiązane są do zachowania tych danych w tajemnicy.
8. Pracownik bursy może wykorzystać informacje o wychowankach w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości wychowanków oraz w sposób uniemożliwiający ich identyfikację.
9. Pracownik bursy nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o wychowankach i ich opiekunach i nie wypowiada się o sprawach wychowanków i ich opiekunów.
10. Pracownik bursy nie kontaktuje przedstawicieli mediów z wychowankami.
11. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach pracownik może skontaktować się z opiekunami wychowanków i zapytać o zgodę na podanie danych kontaktowych przedstawicielom mediów lub na wypowiedzanie się o sprawie wychowanków i ich opiekunów.

Rozdział VII

Zasady ochrony wizerunku wychowanków

1. Upublicznienie wizerunku wychowanków utrwalonego w dowolnej formie wymaga pisemnej zgody opiekunów oraz ustnej zgody wychowanków.
2. Opiekunowie wyrażają pisemną zgodę na umieszczanie zdjęć wychowanków na stronach internetowych bursy, profilu na Facebooku oraz wykorzystywanie wizerunku wychowanków w materiałach promocyjnych, programach i projektach, w których bursa bierze udział (załącznik nr 3 do *Polityki*).
3. Przy upublicznianiu wizerunku wychowanków nie ujawniamy wrażliwych informacji o wychowankach. Jeśli konieczne jest podpisanie wychowanków, używamy tylko imienia.

4. Pracownikowi bursy nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku wychowanków na terenie bursy bez pisemnej zgody opiekuna.
5. W celu uzyskania w/w zgody pracownik bursy może skontaktować się z opiekunami wychowanków i ustalić procedurę uzyskania zgody.
6. Jeżeli wizerunek wychowanków stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza (powyżej 10 osób), zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku wychowanków nie jest wymagana.

Rozdział VIII

Zasady dostępu wychowanków do Internetu

1. Na terenie bursy dostęp wychowanków do Internetu możliwy jest:
 - a. na przeznaczonych do tego komputerach, znajdujących się w pokoju wychowawców,
 - b. za pomocą sieci wi-fi, po podaniu hasła.
2. Pracownik pedagogiczny placówki czuwa nad bezpiecznym korzystaniem wychowanków z Internetu.
3. W bursie eksponowane są materiały edukacyjne dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. Pracownik pedagogiczny przeprowadza z wychowankami cykliczne warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu, w tym z mediów społecznościowych oraz odpowiedzialności za czyny popełnione w sieci.
5. Sposób reagowania w przypadku wystąpienia jakiegokolwiek formy cyberprzemocy wśród wychowanków reguluje odrębna procedura (nr 15 z *Zestawu Procedur obowiązujących w Bursie Koedukacyjnej w Skierniewicach*).

Rozdział IX

Monitoring stosowania *Polityki*

1. Dyrektor bursy wyznacza Wiesława Grabowskiego jako osobę odpowiedzialną za *Politykę ochrony wychowanków* w Bursie Koedukacyjnej w Skierniewicach.
2. Osoba, o której mowa w pkt. 1, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji *Polityki*, za reagowanie na sygnały naruszenia *Polityki* i prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w *Polityce*.
3. Osoba, o której mowa w pkt. 1, raz na 12 miesięcy przeprowadza wśród pracowników bursy ankietę monitorującą poziom realizacji *Polityki* (załącznik nr 4 do *Polityki*).
4. W ankiecie pracownicy bursy mogą proponować zmiany *Polityki* oraz wskazywać naruszenia *Polityki* w bursie.
5. Osobę odpowiedzialną za *Politykę ochrony wychowanków* w Bursie Koedukacyjnej w Skierniewicach opracowuje wypełnione przez pracowników bursy ankiety oraz sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi bursy.
6. Dyrektor bursy wprowadza do *Polityki* niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom bursy, wychowankom i ich opiekunom nowe brzmienie *Polityki*.

Rozdział X

Przepisy końcowe

1. *Polityka* wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników bursy, wychowanków i ich opiekunów, a w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników lub poprzez przesłanie tekstu *Polityki* pocztą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej bursy i wywieszenie w widocznym miejscu w siedzibie bursy, również w wersji skróconej.

**ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI PRACOWNIKÓW
W BURSIE KOEDUKACYJNEJ W SKIERNIEWICACH**

1. Kandydaci zainteresowani pracą w Bursie Koedukacyjnej w Skierniewicach składają w formie pisemnej następujące dokumenty:
 - a. list motywacyjny,
 - b. kwestionariusz osobowy,
 - c. kserokopie świadectw pracy,
 - d. zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pracy na wskazanym stanowisku,
 - e. kserokopie dokumentów potwierdzających wykształcenie oraz stopień awansu zawodowego w przypadku kandydata/kandydatki na stanowisko wychowawcy, kwalifikacje oraz posiadane umiejętności w przypadku kandydata na stanowisko pracownika administracji i obsługi,
 - f. oświadczenie o niekaralności w przypadku kandydata/kandydatki na stanowisko wychowawcy,
 - g. oświadczenie kandydata/kandydatki o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych dla potrzeb niezbędnych do realizacji procesu rekrutacji zgodnie z ustawą dnia 29.08.1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. nr 101, poz. 926 ze zm.)
2. Dyrektor bursy przeprowadza z kandydatem/kandydatką rozmowę kwalifikacyjną, w czasie której ocenia predyspozycje, wiedzę i umiejętności gwarantujące prawidłowe wykonywanie powierzonych obowiązków oraz dotychczasowy przebieg zatrudnienia.
3. Dyrektor bursy sprawdza dane osobowe kandydata/kandydatki w Rejestrze Sprawców Przepędzeń na tle seksualnym. Wydruk z Rejestru przechowywany jest w aktach osobowych pracownika.
4. Wszyscy pracownicy bursy zobowiązani są do podpisania oświadczenia o zapoznaniu się z treścią *Polityki ochrony wychowanków w Bursie Koedukacyjnej w Skierniewicach* oraz zobowiązania o przestrzeganiu zawartych w niej zasad:

OŚWIADCZENIE

Miejscowość, data:

Ja
(imię i nazwisko)

pełniący obowiązki

w Bursie Koedukacyjnej w Skierniewicach

oświadczam, że:

Zostałam/em zapoznana/y z dokumentem *Polityka ochrony przed krzywdzeniem wychowanków Bursy Koedukacyjnej*, rozumiem jego treść i wynikające z niego obowiązki, opisane procedury oraz grożące mi konsekwencje prawne.

Zobowiązuje się do przestrzegania zasad w nim zawartych.

.....

(własnoręczny czytelny podpis)

KARTA INTERWENCJI

Imię i nazwisko wychowanka		
Przyczyna interwencji		
Osoba zawiadamiająca o krzywdzeniu		
Opis podjętych działań	Data	Działanie
Kontakty z opiekunami wychowanka	Data	Opis kontaktu/spotkania
Forma podjętej interwencji	<ul style="list-style-type: none"> – Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa – Wniosek o wgląd w sytuację wychowanka/rodziny – Inny rodzaj interwencji. Jaki? 	
Organ, do którego zgłoszono interwencję i data zgłoszenia		
Wyniki interwencji: działania organów, opiekunów, bursy	Data	Działanie

ZGODA NA WYKORZYSTANIE WIZERUNKU DZIECKA

.....
(miejsowość i data)

Oświadczam, że wyrażam zgodę na umieszczanie zdjęć i filmów zawierających wizerunek
mojego syna/córki.....

zarejestrowany podczas realizacji zajęć, uroczystości, wycieczek, spacerów, konkursów i
innych imprez organizowanych w Bursie Koedukacyjnej w Skierniewicach oraz publikowanie
prac wykonanych przez moje dziecko na stronach internetowych, portalach
społecznościowych, w prasie, telewizji, gazetkach okolicznościowych.

Jednocześnie przyjmuję do wiadomości, że wizerunek mojego dziecka będzie wykorzystywany
tylko i wyłącznie w celu informacji i promocji i Bursy Koedukacyjnej w Skierniewicach.

Oświadczenie moje ważne jest na cały czas pobytu mojego dziecka w bursie.

.....
(imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego)

.....
(podpis rodzica/opiekuna prawnego)

MONITORING STANDARDÓW- ANKIETA

	Tak	Nie
1. Czy znasz obowiązujące w Bursie Koedukacyjnej standardy ochrony wychowanków przed krzywdzeniem?		
2. Czy znasz treść <i>Polityki ochrony przed krzywdzeniem wychowanków Bursy Koedukacyjnej</i> ?		
3. Czy wiesz, jak reagować na krzywdzenie wychowanków?		
4. Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad zawartych w <i>Polityki ochrony przed krzywdzeniem wychowanków Bursy Koedukacyjnej</i> przez innego pracownika?		
5. Jeśli tak, jakie zasady zostały naruszone?		
6. Czy w w/w przypadku podjąłeś/łaś działania? Jeśli tak, jakie? Jeśli nie, dlaczego?		
7. Czy masz jakieś uwagi dotyczące <i>Polityki ochrony przed krzywdzeniem wychowanków Bursy Koedukacyjnej</i> ?		